

อิทธิพลแฉกริมของแปลงทดลอง

งานทดลองพืชในไร่นา ส่วนใหญ่ผู้ทำการทดลอง มักจะแบ่งแปลงทดลองออกเป็นแปลงย่อย ๆ และเว้นช่องว่างระหว่างแปลงย่อยเหล่านั้นไว้โดยไม่ได้ปลูกพืช ทำให้พืชในแปลงย่อยที่อยู่แฉกริมออกสุดด้านริมแปลงเจริญได้ดี หรือด้อยกว่าต้นพืชที่อยู่ด้านในของแปลง ทั้งนี้เนื่องจากความไม่สม่ำเสมอของการได้รับแสงแดด ความชื้น และแร่ธาตุอาหาร ความเจริญเติบโตของพืชที่แตกต่างกันนี้เรียกโดยทั่วไปว่า อิทธิพลของแฉกริม (border effect) และแม้แต่ในกรณีที่ไม่ได้เว้นช่องว่างระหว่างแปลงย่อยแต่ถ้าแปลงย่อยสองแปลงที่อยู่ติดกันได้รับกรรมวิธีที่แตกต่างกันก็จะทำให้เกิดการแข่งขันระหว่างกรรมวิธีได้ ดังนั้นในการเก็บข้อมูลผลการทดลองจึงจำเป็นต้องเว้นส่วนที่เป็นแฉกริมหรือพื้นที่ที่เป็นส่วนริมของแปลงไว้ไม่เก็บเกี่ยวเพราะถือว่าเป็นตัวแทนที่ดีของการทดลอง